

SANT JOSEP: el qui estima sense posseir (10)

Cap evangelista es va entretenir a descriure la casa de Natzaret, pròpiament perquè no hi havia res a descriure. Era una casa de pobres, com els seus coetanis. Una casa més d'uns veïns del poble. Allí l'infant que Maria i Josep havien pujat de Betlem de Judea es va fer gran. A diferència de Marció, que afirmava que Jesús vingué al món adult i perfecte, la fe de l'Església creu que el Verb s'adequava a la humanitat de Jesús en la llei del seu propi creixement. Res més horrorós de pensar que Jesús infant feia miracles (com ho afirmen alguns Apòcrifs tardans). Cal imaginar com Jesús es feia gran: de la condició d'infant a adolescent, d'adolescent a jove, de jove a home adult. El mateix després recordarà els jocs d'infant en la seva predicació (Lc 7,32). Aprenqué els salms del seu poble i escoltava la Torà i els antics relats a la Sinagoga. Aprenqué a pregar i la paraula *abbà* (pare meu estimat) li ressonava a dins cada vegada més forta i així serà fins a la creu. Sabia del treball de cada dia i de la taula parada. Per la predicació que faria després, observava i li agradava la naturalesa. Les mans del Senyor no eren les mans fines d'un estudiant, sinó les mans fortes d'un

treballador. El seu pare li ensenyà el treball dur i honest de cada dia, necessari pel sosteniment.

Quan més tard va entrar a la sinagoga del seu poble, els seus coetanis de Natzaret i coetanis seus deien: *no és el fuster, el fill de Maria?* (Mc 6,2). Era comprensible la seva reacció, doncs l'havien vist jugar i treballar com ells i tothom sabien els orígens humans de Jesús, però no sabien ni podien saber els orígens divins de la seva persona. Els altres evangelistes diuen que era el fill de Josep, el fuster, però Marc (l'evangeli més antic) diu que ell mateix era fuster.

Sota la mirada de Maria i de Josep es feu gran. El Verb i l'Esperit Sant, escriu el P. Orbe, desvetllaren en ell la condició de Fill de Déu i el seu capteniment. *Jesús no es guardà gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no res, fins a prendre la condició d'esclau i esdevenint un home qualsevol* (Fl 2,7-8). Un «home qualsevol», com el seu pare, un menestral de Natzaret, un artesà que treballava possiblement a Seforis, la ciutat de la baixa Galilea. Els evangelistes no diuen res de la vida oculta de Jesús, perquè simplement el Senyor assumia la condició d'un home qualssevol (els sense història). Tanmateix els anys dels silencis de Natzaret, plens de la contemplació de Maria i de l'amor sol·lícit de Josep, també eren redemptors.

Nosaltres sabem més de Jesús infant i adolescent del que Ell sabia llavors de si mateix. La santa família de Natzaret reflectia la Trinitat del cel: Josep, la paternitat divina, Maria, l'Esperit Sant, «Ruaj», que en hebreu és mot femení. En la casa de Natzaret, així m'ho represento, el silenci era present. Josep és el «sant del silenci». Josep i Maria formen part d'aquelles famílies que, sense parlar, viuen una gran proximitat de cor. Poc tenien que dir-se parlant i molt més callant. El silenci no vol dir aquí una absència de paraules, sinó una reverència al misteri de Déu que els emplenava amb la presència d'aquell infant que els havia estat donat. Com els monjos als monestirs que no parlen, no perquè no tinguin res a dir-se, sinó per respecte a la presència de Déu, que habita i treballa en els germans. *Oh quantes lliçons no aprenem de la casa de Natzaret*, predicava el papa sant Pau VI.

Havent complert els dotze anys, peregrinà a Jerusalem. Allí es perdé entre els escribes que es meravellaven de la saviesa del noi. Els seus pares el cerquen en el misteri dels tres dies amb ànsia i Maria li surt a l'encontre, quan el troben, amb les paraules: *el teu pare i jo et buscàvem amb ànsia*

(Lc 2,48). Fixeu-vos que Maria anteposa el dolor del pare abans que el seu. Jesús els respon d'una manera única i inesperada: *no sabíeu que havia d'estar a casa del meu Pare?* Maria pensà en les paraules del just Simeó: *una espasa (de dolor) traspasarà la teva ànima*. Josep i Maria comencen a entendre. El Fill no els ha estat donat per a ells, sinó pel món, per tothom, pel Pare del cel. Roman a casa seva, però saben que algun dia marxarà. És seu, però no els pertany, l'han de donar. L'estimaren sense posseir-lo, i això és l'amor més gran i pur. Aprenem aquesta lliçó de sant Josep: estimar l'altre és estimar sense posseir. L'amor es justifica per ell mateix. Això que sembla tan senzill i bonic de dir no és fàcil i de vegades és dolorós. Al final sempre s'aprèn que és la llibertat de l'amor. Estimar sense esperar recompensa de res ni de ningú, com Josep. Quan ho aprèn respira pau i llibertat.

En el verset 2,15 de Lluc hi ha escrit: *després baixà amb ells a Natzaret i els era obedient*. Jesús començà a viure l'obediència als seus pares com a preludi de l'obediència al Pare del cel, que el portaria a donar la vida, ell, *que aprengué en els sofriments a obeir* (He 5,8).

Josep ja mai més és anomenat en l'Escriptura, desapareix (la tradició apòcrifa té la certesa que morí en braços de Jesús). Maria es manté a distància (Mc 3,32), però a l'hora de la mort de Jesús serà prop de la creu (Jn 19,25). Finalment allí ella és donada per Mare de tots (19,27). És donada per mare amb tot el que ella estimà aquí a la terra, en primer lloc el seu Fill, Jesús. I, en segon lloc, el seu estimat Josep, l'espòs fidel i bo. Sant Josep és un do per l'Església i els fidels se'l senten ben seu. S'hi identifiquen en el seu treball i en la seva oració. La santedat de sant Josep es reflecteix en el compliment dels deures del propi estat, cada dia, en l'amor i en la fidelitat. Sempre en la confiança en Déu, vivint a la seva presència. En aquest sentit, sant Josep és mestre d'oració. El sentit de la fe del poble de Déu en aquestes qüestions mai erra i l'encerta.

Un mossèn bo de la nostra arxidiòcesi em va dir: «Sí aquí a la terra sant Josep va ser tan a prop de Jesús, hem de creure que en el cel també és molt a prop d'ell i, per això, ens hem d'encomanar a la seva intercessió».

L'Església ha anat prenent consciència de l'altíssima dignitat del sant patriarca que forma part de la història de la salvació, que és la salvació de la nostra història, també la present. Per això li dona el títol de patró i protector de l'Església universal. Durant aquest Any dedicat a sant Josep

considerem i ponderem la figura gran i admirable del servent del seu Senyor. La seva caritat envers Maria i el Fill. Tant que l'Església l'ha declarat patró de l'Església universal i el proposa com a model benaurat de vida cristiana, en el silenci i en l'ocultació. Ell que, essent més gran que els apòstols, accepta l'ocultació i el silenci, tant que l'Escriptura ja no diu res d'ell ni la més mínima paraula. El «sant del silenci» és realment eloqüent per nosaltres. Confiem-li la vida de l'Església, de l'arxidiòcesi, que accepti aquest temps marcat pel coronavirus com un temps de purificació, com un *reset* per tornar a començar, amb una fe ardent dins del cor. Demanem-li també per la seva intercessió noves i santes vocacions al ministeri sacerdotal. I supliquem-li que ens faci el do de creure que els sofriments i les fidelitats d'ara, germinaran en un futur que potser nosaltres no veurem. Serà una lloança nova, una predicació nova, una pastoral nova per a la glòria de Déu i bé de la santa Església peregrina.

De la predicació del papa Francesc.

Jo també voldria dir-los una cosa molt personal. Jo estimo molt sant Josep. Perquè és un home fort i de silenci. I tinc en el meu escriptori una imatge de sant Josep dormint. I dormint té cura de l'Església. Sí, pot fer-ho. Nosaltres no. I quan tinc un problema, una dificultat, jo escric un paperet i el poso a sota de sant Josep perquè el somiï. Això vol dir «perquè resi per aquest problema...».

Igual que sant Josep, un cop que hem sentit la veu de Déu, hem de despertar, aixecar-nos i actuar. En la família cal aixecar-se i actuar. La fe no ens allunya del món, sinó que ens introdueix més profundament en ell. És molt important.